

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoPr/8/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216202438
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8216202438.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu T. V., trvale bytom S. XXX, XXX XX Q., proti žalovanému M. L., I., so sídlom L. XX, T. X, S. C., A. M., L., so sídlom T. XXXX, XXX XX F., K.: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátom JUDr. Ján Jurč, so sídlom Partizánska 5, 085 01 Bardejov, o zaplatenie nemocenského s prísl., o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov, č.k. 1Cpr/1/2016-119 zo dňa 02. júla 2019, takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e uznesenie.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že: „I. Stranám sporu trov prvoinštančného konania nepriznáva.

II. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2, § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku.

3. Uznesením sp. zn. 12CoPr/1/2018-98 zo dňa 29.01.2019 Krajský súd v Prešove zrušil rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania a vrátil vec súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie z dôvodu, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania nebral do úvahy možnosť aplikácie § 257 C.s.p. a tiež mu uložil rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

4. Súd prvej inštancie v zmysle usmernenia odvolacieho súdu skúmal možnosť aplikácie § 257 C.s.p. a preskúmal osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery strán sporu, z ktorých zistil, že žalobca ako i jeho manželka sú starobní dôchodcovia, navyše sú obaja A. Žalobcov starobný dôchodok je po zrážkach na exekúcie 396,- Eur, manželkin dôchodok po odpočítaní zrážok predstavuje sumu 307,67 Eur. Obaja bývajú v obci S. a napriek veku sa starajú o X maloleté deti, ktoré im boli rozsudkom č.k. XP/XXX/XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX zverené do osobnej starostlivosti. Za L. platia mesačne 105,53 Eur, spláca pôžičky vo výške 97,84 Eur a 116,76 Eur, na lieky mesačne minú 50,- Eur.

5. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že o trovách konania rozhodol podľa § 257 C.s.p. tak, že stranám nepriznal ich náhradu. Pri rozhodovaní zohľadnil i skutočnosť, že žalobca sa z dôvodu pracovného úrazu domáhal zaplatenia nemocenského, neznajúc právne predpisy, a to bez právneho zastúpenia vo veci, nakoľko ako tvrdí, nemal finančné prostriedky na zastupovanie, pretože pracoval ako invalidný dôchodca. Po vysvetlení situácie v spore uznal, že mu nemocenské dávky neprináležia a žiadal len, aby nemusel nahradiť trovy konania protistrane. Navyše bral do úvahy aj skutočnosť, že nepriznanie náhrady

trov konania protistrane, protistranu výrazne neovplyvní, nakoľko je to právnická osoba s dlhoročnou pôsobnosťou v podnikateľskom prostredí.

6. V rámci pokynu rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania uviedol, že v odvolacom konaní bol plne úspešný žalobca, preto mu patrí nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Keďže zo spisu súd nezistil, že by u žalobcu vznikli nejaké preukázateľné trovy odvolacieho konania, rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovvej časti uznesenia a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

7. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že súd prvej inštancie neskúmal vôbec majetkové pomery, teda, či žalobca nie je vlastníkom nehnuteľnosti, ak áno, akých a obmedzil sa len na sociálne pomery žalobcu a jeho manželky. Mal za to, že u žalobcu určite nie je dôvod hodný osobitného zreteľa. Poukázal na to, že pred všeobecným súdom platí zásada rovnosti postavenia strán konania, dispozičná zásada podania žaloby a zásada niesť zodpovednosť za výsledok konania, teda aj za náhradu trov konania. Ak by tieto zásady neplatili, potom pri rozhodovaní o náhrade trov konania by všeobecným súdom iné ako ust. § 257 C.s.p. nemuselo byť upravené. Namietal, že to, že žalobca nie je znalý právnych predpisov, nemal finančné prostriedky na zastupovanie a bol v sociálne zlej situácii v postavení invalidného dôchodcu nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa, pretože zákonodarca či už v C.s.p. alebo v osobitnom právnom predpise ako je zákon o bezplatnom poskytnutí centrom právnej pomoci na takéto prípady myslí, čo žalobca nevyužil a zodpovedá v celom rozsahu za svoje konania. Taktiež poukázal na to, že dôchodok žalobcu a jeho manželky po zrážkach nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa, pretože žalovaná určite nezapríčinila viesť exekúciu, zrejme na dlhy žalobcu a jeho manželky. Takisto nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa popísaná skutočnosť, že zrejme žalobca sa stará o X. maloleté deti podľa rozsudku, pretože ak tomu tak je, tak konanie o zverení mal. detí do starostlivosti do osobnej starostlivosti je vždy spojené s konaním o určení výšky vyživovacej povinnosti na mal. deti. Navrhol, aby napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť a priznať náhradu trov celého konania ako prvoinštančného tak odvolacieho konania v rozsahu 100%, o ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

8. Žalobca sa k podanému odvolaniu vyjadril tak, že je obyčajný robotník, nie je znalý právnych predpisov a len si chcel privyrobiť na zabezpečenie života. Išiel pracovať do organizačnej zložky M., stal sa mu pracovný úraz, nemal svedkov, ale nahlásil to majsterke smeny, išiel k lekárovi, ktorý ho neošetril z dôvodu kartičky poistenca. Uviedol, že domov išiel firemným autobusom a navštívil svojho obvodného lekára, ktorý mu vypísal maródku. Úraz nebol spísaný fakticky, iba bol napísaný do bloku chybou majsterky smeny bez svedkov. Uviedol, že ak mu prináleží nemocenské, tak podľa smerníc o nemocenskom, nech má vyplatené. Ako uviedol, je v exekúcii, má pridelené X. maloleté deti do osobnej starostlivosti priznané Okresným súdom v F., preto sa na neho vzťahuje ochrana proti súdnym trovám, ktoré si žiada žalovaný, ktorému financie nechýbajú. Uviedol, že ak mu patrí nemocenské tak sa toho domáha a ak nie, tak sa mu ho nepatrí žiadať.

9. Žalovaný k vyjadreniu žalobcu uviedol, že žalobca vo svojom doplnení nič nové neuviedol, čo by súdu z doteraz vykonaného dokazovania nebolo známe. Poukázal predovšetkým na doplnenie odvolania zo dňa 01.08.2019 a opätovne navrhol tomuto odvolaniu vyhovieť.

10. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

12. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

13. Odvolací súd konštatuje, že z podaného odvolania vyplýva, že žalovaný namieta nesprávne zistenie skutkového stavu a nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p.).

14. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

15. K námietke nesprávnych skutkových zistení odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právny normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súd sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu nedošlo.

16. K námietke nesprávneho právneho posúdenia odvolací súd uvádza, že nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. júla 2011, sp. zn. 7Cdo 7/2010). Súd prvej inštancie predmetnú vec správne právne posúdil, keď po preskúmaní situácie na strane žalobcu a žalovaného aplikoval ust. § 257 C.s.p. z dôvodu, že na strane žalobcu existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, preto tento odvolací dôvod naplnený nebol.

17. Po zrušení rozsudku v časti týkajúcej sa trov konania odvolacím súdom, súd prvej inštancie preskúmal existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v predmetnom prípade a s poukazom na majetkovú, osobnú a sociálnu situáciu žalobcu a žalovaného aplikoval na predmetný prípad ust. § 257 C.s.p. a náhradu trov konania, žalovanému nepriznal.

18. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane konania ktorej to priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

19. Rozhodovanie o trovách súdneho konania je integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku a je samo o sebe spôsobilé zasiahnuť do práva strany podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd, ako to dôvodil aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rozhodnutí zo dňa 06.02.1954 vo veci Beer proti Rakúsku, resp. v rozhodnutí zo dňa 07.10.2004 vo veci Bauman proti Rakúsku (č. 30428/96, resp. 76809/01).

20. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. O plný úspech žalobcov vo veci ide vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa ich žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech

nemala. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane.

21. Vo vzťahu k aplikácii ust. § 257 C.s.p., odvolací súd uvádza, že toto ustanovenie predstavuje výnimku pri rozhodovaní o trovách konania. Účelom tohto ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynuli z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Zo slovného znenia vyššie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Ustanovenie § 257 C.s.p. preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane konania; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 C.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj strán v priebehu konania a pod..

23. Zákon explicitne nevypočítava, ktoré okolnosti sú relevantné do takej miery, že môžu predstavovať dôvod na nepriznanie náhrady trov konania. Judikatúra považuje za nepostačujúci na aplikáciu § 257 C.s.p. len všeobecný záver hodnotiaci dopad rozhodnutia o určitom druhu nároku (porov. R 34/1982, R 23/1989).

24. K námietke žalovaného, že u žalobcu určite neexistuje dôvod hodný osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania, odvolací súd uvádza, že z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie nevyplýva skutočnosť, že pomery na strane žalobcu neodôvodňujú aplikovanie § 257 C.s.p. na predmetný prípad. Žalovaný v podanom odvolaní namietal, že súd prvej inštancie vôbec neskúmal majetkové pomery žalobcu, k čomu odvolací súd uvádza, že už zo samotného podania žalobcu (č.l. 105) vyplýva, že tento si spolu s manželkou v novembri r. 2003 kúpili dom, v ktorom bývajú aj s maloletými deťmi, pričom ani z lustrácie katastrálneho portálu nevyplýva, že je žalobca vlastníkom iných nehnuteľností, resp. že by bol vôbec vlastníkom spomínaného domu v obci S. Z uvedeného sa tak javí, že dom, ktorý obýva žalobca spolu s ďalšími osobami je jedinou nehnuteľnosťou, ktorú vlastní a v ktorá zároveň tvorí pre neho, jeho manželku a maloleté deti ich spoločné obydlie.

25. Za dôvod hodný osobitného zreteľa žalovaný tiež nepovažoval skutočnosť, že sa žalobca spolu s manželkou starajú o X maloleté deti, ktoré im boli zverené do osobnej starostlivosti na základe súdneho rozhodnutia, pretože s týmto konaním je v zásade spojené konanie o určení vyživovacej povinnosti, k čomu odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že určenie vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, resp. výška vyživovacej povinnosti určená súdnym rozhodnutím predstavuje minimálne výživné na to-ktoré maloleté dieťa, a takto určená suma nie je nikdy schopná pokryť úplne všetky výdavky maloletého dieťaťa, nakoľko tieto sa mesačne môžu líšiť, či už vo vzťahu k prípadnému ochoreniu dieťaťa, či vo vzťahu k jeho školským či mimoškolským aktivitám. Z uvedeného dôvodu tak názor žalovaného, že priznané výživné musí pokryť všetky výdavky maloletých detí je nesprávne. Navyiac odvolací súd poukazuje na to, že príjem žalobcu spolu s manželkou z dôchodkov po vykonaných zrážkach je spoločne vo výške cca 703,67 Eur, z ktorého následne musia uhrádzať pravidelné mesačné úhrady ako L., lieky pre žalobcu a žalovanú, úhrady za mobil ako aj ďalšie výdavky spojené s maloletými deťmi, ktoré sú 4, teda možno predpokladať značne zvýšené výdavky zo strany žalobcov, ktorí sú zároveň A..

26. Zároveň je potrebné poukázať, ako správne uviedol súd prvej inštancie, aj na okolnosti, ktoré viedli žalobcu k podaniu žaloby, ako aj na to, že v priebehu konania dospel k záveru, že na požadované zaplatenie nemocenského nemá nárok, a naďalej tak netrval na podanej žalobe, čím bezdôvodne nedochádzalo k navyšovaniu trov konania, pričom vzhľadom na svoju finančnú a sociálnu situáciu nemal možnosť obrátiť sa na žiadneho advokáta, ktorý by mu v tejto oblasti pomohol, resp. oboznámil ho s tým, či v predmetnom prípade má alebo nemá perspektívu na uspenie so žalobou.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené ako aj na odôvodnenie napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie, má odvolací súd za to, že uvedený prípad spĺňa podmienku výnimočnosti, pretože ide o spor v ktorom vystupuje žalobca, ktorý sa nachádza v nepriaznivej finančnej a sociálnej situácii (vzhľadom na výšku dôchodku, exekúcie a súdom stanovenú osobnú starostlivosť o X maloleté deti), má nepriaznivý zdravotný stav (A.), čo nemožno považovať za bežný zdravotný stav aký majú aj iní ľudia v jeho veku. Navyiac odvolací súd poukazuje na to, že žaloba bola podaná v roku 2016, teda ak by bol žalobca zaviazaný na zaplatenie trov konania žalovanému v plnom rozsahu, tieto by boli značne vysoké a vzhľadom na situáciu na strane žalobcu by mohli mať nielen pre neho, ale aj pre jeho manželku a X maloleté deti nepriaznivé, ba až existenčné následky a vzhľadom na finančnú situáciu, by takéto trovy nemohli byť splatené naraz, ale postupne. Vzhľadom na vyššie uvedené má odvolací súd za to, že u žalobcu existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanému.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd v súlade s § 387 odsek 1 a 2 C.s.p. potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne.

29. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že stranám sporu nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorému však zo spisu žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevyplývajú, ani si ich neuplatnil. V odvolacom konaní neúspešnému žalovanému nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Súd preto vyslovil, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Správnosť takého rozhodnutia vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/544/2015.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).